

S-2539

M. A. - I (Sem. I) Examination
March/April - 2011
Economics

(Fundamental of Accountancy)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="M. A. 1 (SEM. 1)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="ECONOMICS"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="9"/>	<input type="text"/>
Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>	<input type="text"/>
	Student's Signature

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) સાદા કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

૧ (અ) ટૂંક નોંધ લખો : જવાબદારીલક્ષી કેન્દ્રો.

૭

(બ) લિબર્ટી વોચ ફેક્ટરીની માહિતી તમોને આપવામાં આવી છે.

૧૦

ઉત્પાદન ..... ૯૦,૦૦૦ એકમો

ચલિત ખર્ચ ..... રૂ. ૧૦ એકમદીઠ

વેચાણ કિંમત ..... રૂ. ૨૦ એકમદીઠ

સ્થાયી ખર્ચ ..... રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦

ગણતરી કરો :

(૧) સમતૂટબિંદુ

(૨) જો વેચાણકિંમત એ. દીઠ ૧૦ ટકા ઘટાડવામાં આવે તો નવું સમતૂટબિંદુ

કયું હશે ? (એકમોમાં)

- (૩) રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦નો નફો મેળવવા કેટલું વેચાણ જરૂરી છે ? (એકમોમાં)
 (૪) સલામતીનો ગાળો
 (૫) નફા-જથ્થા ગુણોત્તર.

અથવા

- (બ) રોકડ પ્રવાહ અને ભંડોળ પ્રવાહ પત્રકનો તફાવત સમજાવો. ૧૦
 ૨ (અ) સંચાલકીય હિસાબનીશના કાર્યોની ચર્ચા કરો. ૮
 (બ) નીચે ધી દેસાઈ લિ.નું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૦ના રોજનું પાકું સરવૈયું આપ્યું છે. ૧૦

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	૩૦,૦૦૦	સંચા અને યંત્રો	૬૦,૦૦૦
અનામતો	૨૦,૭૦૦	માલનો સ્ટોક	૧૫,૦૦૦
ડિબેચર	૩૦,૦૦૦	દેવાદારો	૩,૫૦૦
લેણદારો	૫,૦૦૦	લેણીહૂંડીઓ	૧,૫૦૦
દેવી હૂંડીઓ	૨,૦૦૦	રોકડ	૭,૭૦૦
	૮૭,૭૦૦		૮૭,૭૦૦

વેચાણ - રૂ. ૬૦,૦૦૦; ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૨,૦૦૦; નફો રૂ. ૨૪,૦૦૦
 ગણતરી કરો :

- (૧) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
 (૨) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
 (૩) ચાલુ ગુણોત્તર
 (૪) પ્રવાહી ગુણોત્તર
 (૫) દેવાદાર ગુણોત્તર.

અથવા

- (બ) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિની મુખ્ય પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૦

- ૩ (અ) પ્રમાણ પડતરનો અર્થ આપી તેના ફાયદાઓ જણાવો. ૭
- (બ) જાહનવી લિ.ની નીચે આપેલ વિગતો પરથી એપ્રિલ-૧૦ થી જૂન ૧૦ માટે ૧૦ રોકડ બજેટ તૈયાર કરો. ૧લી એપ્રિલના રોજ રૂ. ૨૫,૦૦૦ રોકડ સિલક હતી :

માસ	વેચાણ રૂ.	ખરીદી રૂ.	મજૂરી રૂ.	ખર્ચા રૂ.
ફેબ્રુઆરી	૭૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૮,૦૦૦	૬,૦૦૦
માર્ચ	૮૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૮,૦૦૦	૭,૦૦૦
એપ્રિલ	૯૨,૦૦૦	૫૨,૦૦૦	૯,૦૦૦	૭,૦૦૦
મે	૧,૦૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૮,૦૦૦
જૂન	૧,૨૦,૦૦૦	૫૫,૦૦૦	૧૨,૦૦૦	૯,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) વેપારીઓ બે માસની શાખની મુદત આપે છે.
- (૨) ૨૫% વેચાણ રોકડમાં છે. ઉધાર વેચાણ માટે ગ્રાહકોને એક માસની શાખની મુદત આપવામાં આવે છે.
- (૩) મજૂરી અને ખર્ચા ચૂકવવાનો સમયગાળો એક માસનો છે.
- (૪) રૂ. ૨૫૦૦૦નો આવકવેરો જૂનમાં ચૂકવવાનો છે.

અથવા

- (બ) નીચે આપેલ ૬૦ ટકા ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિની માહિતી પરથી ઉત્પાદનની ૧૦ ૮૦ ટકા અને ૧૦૦ ટકા પ્રવૃત્તિ માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.
૬૦ ટકા ઉત્પાદનક્ષમતાએ ઉત્પાદન - ૩૦૦ એકમ
માલ સામાન એકમદીઠ રૂ. ૧૦૦
મજૂરી એકમદીઠ રૂ. ૫૦
કારખાના ખર્ચા રૂ. ૪૦,૦૦૦ (૪૦% સ્થિર)
ઓફિસ ખર્ચા રૂ. ૩૦,૦૦૦ (૬૦% સ્થિર)

- ૪ (અ) અહેવાલોના પ્રકારો પર ટૂંક નોંધ લખો. ૮
 (બ) બજેટરી અંકુશના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. ૧૦

અથવા

- ૪ (અ) ઉચ્ચ સંચાલકો સમક્ષ રજૂ કરવાના અહેવાલો. ૮
 (બ) એક વસ્તુના ઉત્પાદનના પ્રમાણને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : ૧૦

માલસામાન : ૧૮૦૦ એકમો × એ. દીઠ રૂ. ૫.૨૦	=	૯,૩૬૦
મજૂરી : ૩૫૦ કલાકો × કલાક દીઠ રૂ. ૩.૨૦	=	૧,૧૨૦
		<u>૧૦,૪૮૦</u>

ખરેખર ખર્ચની વિગતો :

માલસામાન : ૨૦૦૦ એકમો × એ. દીઠ રૂ. ૫	=	૧૦,૦૦૦
મજૂરી : ૩૦૦ કલાકો × કલાક દીઠ રૂ. ૩	=	૯૦૦
		<u>૧૦,૯૦૦</u>

માલસામાન અને મજૂરીને લગતાં વિચલનો શોધો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
 (2) Figures on the **right** hand side indicates full marks of the questions.
 (3) Use only simple calculator.

- 1 (a) Write a short note : Responsibility Centres. 7
 (b) The following information is supplied in respect of Liberty Watch Factory : 10

Production	90,000 units
Variable expenses	Rs.10 per unit
Selling Price	Rs. 20 per unit
Fixed Expenses	Rs. 6,00,000

Calculate :

- (i) Break Even point
- (ii) If selling price per unit is reduced by 10%, then what will be the new break even point (in units)?
- (iii) What sales (in units) are necessary to make a profit of Rs. 4,00,000
- (iv) Margin of safety
- (v) Profit-volume Ratio

OR

- (b) Explain the difference between Cash Flow and Fund Flow statements. **10**
- 2** (a) Discuss the functions of Management Accountant. **8**
- (b) The following is the Balance sheet of the Desai Ltd. **10**
as at 31.3.2010 :

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity share capital	30,000	Plant and Machinery	60,000
Reserves	20,700	Stock of Goods	15,000
Debentures	30,000	Debtors	3,500
Creditors	5,000	Bills Receivable	1,500
Bills Payable	2,000	Cash	7,700
	87,700		87,700

Sales Rs. 60,000; Net Profit Rs. 12,000; Gross Profit Rs. 24,000

Calculate :

- (i) Gross Profit Ratio
- (ii) Net Profit Ratio
- (iii) Current Ratio
- (iv) Liquidity Ratio
- (v) Debtors Ratio

OR

- (b) Explain tools and techniques of Management Accountancy. **10**
- 3** (a) What is standard costing? State its advantages. **7**
- (b) Prepare a cash budget for April to June-10 from the following information of Jahanvi Ltd. cash on hand on 1st April 2010 was Rs. 25,000 : **10**

Month	Sales Rs.	Purchase Rs.	Wages Rs.	Expenses Rs.
February	70,000	40,000	8,000	6,000
March	80,000	50,000	8,000	7,000
April	92,000	52,000	9,000	7,000
May	1,00,000	60,000	10,000	8,000
June	1,20,000	55,000	12,000	9,000

Additional Information:

- (i) Period of Credit allowed by suppliers-two months
- (ii) 25% of sale is for cash and the period of credit allowed to customer for credit sale one month.
- (iii) Delay in payment of wages and expenses one month
- (iv) Income Tax Rs. 25,000 is to be paid in June 2010.

OR

- (b) Prepare a flexible budget for production at 80 per cent and 100 per cent activity on the basis of the following information : **10**
- Production at 60% capacity – 300 units
- Raw materials Rs. 100 per unit
- Direct Labour Rs. 50 per unit
- Factory expenses Rs. 40,000 (40% fixed)
- Administration expenses Rs. 30,000 (60% fixed)

- 4 (a) Write a short note on types of reports. 8
 (b) Explain the advantages and limitations of budgetary control 10

OR

- 4 (a) Reporting to the top level management. 8
 (b) Data about standard cost of a factory is as follows : 10

Material : 1800 units × Rs. 5.20 per unit = 9,360
 Labour : 350 hours × Rs. 3.2 per hour = 1,120
10,480

Data about actual cost :

Material : 2000 units x Rs. 5 per unit = 10,000
 Labour : 300 hours x Rs. 3 per hour = 900
10,900

Calculate material and labour variances.

—————